

REMIGIUSZ WILK

ZNACZENIE DZIAŁAŃ POLICJI DLA BEZPIECZEŃSTWA PUBLICZNEGO

ABSTRAKT

W artykule ukazano w jaki negatywny sposób działania Policji mogą wpływać na prawa człowieka i ograniczać jego wolność osobistą. Praca wskazuje i omawia także inne dostępne formy ochrony osób i mienia oraz utrzymania w szerokim rozumieniu porządku publicznego w Polsce.

Słowa kluczowe: policja, prawa człowieka, porządek publiczny

ABSTRACT

This article presents negative impact that the police activities might have on human rights and limits one's civil liberty. This publication also characterises other available forms of physical protection and maintaining public order as a whole in Poland.

Keywords: police, human rights, public order

DZIAŁANIA POLICJI A PRAWA CZŁOWIEKA

Uznawanie i szanowanie praw człowieka i podstawowych wolności odnosi się do każdego państwa niezależnie od jego ustroju politycznego i społeczno-gospodarczego. Formy działania stosowane przez Policję stanowią środki dążące do zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego. Policjanci realizując swoje cele i zadania wkraczają w sferę praw i wolności obywatel-

skich. W ustawie w artykule 14 ustęp 3 ustawodawca zaznacza, że policjanci w toku wykonywania czynności służbowych mają obowiązek respektowania praw człowieka. Wkraczanie w sferę praw człowieka może odbywać się tylko w ściśle określonych przypadkach na zasadach i w trybie określonym w ustawie. Wiele instytucji o charakterze prawnym jak i społecznym chroni prawa jednostek w działaniach Policji. Taką instytucją jest Skarb Państwa, który ponosi odpowiedzialność za szkody wyrządzone przez funkcjonariuszy państwowych podczas wykonywania czynności. Gwarancją ochrony praw człowieka przed nieuzasadnionym użyciem środków służących zapewnieniu bezpieczeństwa i porządku publicznego stanowi też możliwość pociągnięcia policjanta do odpowiedzialności dyscyplinarnej i karnej. Ponadto instytucją, która jest powołana do ochrony praw każdego obywatela jest Rzecznik Praw Obywatelskich. Podejmuje on interwencje, formułuje wystąpienia w określonych sprawach, oceniając działania administracji głównie z punktu widzenia przestrzegania prawa. Jego kontrolna funkcja przejawia się również w informowaniu Sejmu i Senatu o stanie praworządności w funkcjonowaniu administracji i respektowaniu przez nią wolności i praw człowieka. Legalność działań Policji poddana jest również kontroli Najwyższej Izby Kontroli. Dodatkowo istnieje instytucja skarg i wniosków, postępowanie skargowe traktowane jest jako instrument społecznej kontroli administracji publicznej i dopuszcza wnoszenie skarg nie tylko we własnym interesie, ale również w interesie innych osób lub w interesie społecznym. Ustawa o Policji również określa środki respektujące prawa i wolności człowieka, zaliczyć można do nich prawo złożenia zażalenia do miejscowo właściwego prokuratora na legitymowanie, zatrzymywanie, przeszukiwanie i kontrolę osobistą. Legitymowanie obywateli jest najpowszechniejszym z uprawnień Policji. Występuje najczęściej podczas kontroli drogowej. Legitymowanie osób ma na celu ustalenie tożsamości, ale tylko wtedy, kiedy jest to niezbędne do wykonania czynności służbowych. Tożsamość osoby legitymowanej może być ustalona nie tylko na podstawie dokumentu, ale również na podstawie oświadczenia innych osób.

Zatrzymanie prewencyjne bezwzględnie wkracza w sferę praw człowieka, ponieważ jest to krótkotrwałe pozbawienie wolności. Jest to jednak środek ostateczny i może być zastosowany tylko wtedy, gdy inne środki okazały się nieskuteczne.

W przypadku uzasadnionego podejrzenia popełnienia czynu zabronionego pod groźbą kary, policjanci mają prawo do dokonywania kontroli osobistej, bagaży, ładunków. Najbardziej dotkliwa jest dla obywatela kontrola osobista.

W miarę możliwości wykonywana jest przez osobę tej samej płci. Przeglądanie zawartości bagażu lub sprawdzenie ładunku dokonuje się w obecności właściciela albo przedstawiciela przewoźnika lub spedytora, a gdy jest to możliwe w obecności osoby przybranej przez policjanta.

Policjanci mogą zwracać się z prośbą do obywateli o udzielenie doraźnej pomocy w nagłym wypadku, a wykonanie czynności służbowych byłoby bez tej pomocy niemożliwe lub znacznie utrudnione.

Z prawami i wolnościami człowieka łączą się również jego obowiązki. Każdy człowiek ma określone powinności wobec społeczeństwa, przestrzeganiu tego służą działania Policji. W razie nie zastosowania się do poleceń, upomnień policjanta, ma on prawo zastosować środki przymusu bezpośredniego. Może je stosować bez jakiegokolwiek uprzedzenia w przeciwieństwie do zastosowania broni palnej.

Podsumowując w wyniku działań Policji nie da się uniknąć wkraczania w sferę praw i wolności obywatelskich, niekiedy powodują one nieuzasadnione naruszenia tej sfery. To funkcjonariusze Policji wykonując swoje czynności muszą pamiętać i przestrzegać wszystkich określonych praw, a społeczeństwo o tym, że poza przysługującymi mu prawami posiada również odpowiadające im obowiązki.

INNE FORMY UTRZYMANIA PORZĄDKU I BEZPIECZEŃSTWA PUBLICZNEGO

W związku z wzrastającą przestępczością i pojawiającymi się zagrożeniami bezpieczeństwa i porządku publicznego istnieje konieczność poszukiwania nowych form utrzymywania porządku i poziomu bezpieczeństwa. Umożliwia to odciążenie Policji od niektórych zadań i poprawia skuteczność w rozwiązywaniu problemów. Formy te polegają przede wszystkim na wykonywaniu czynności i zadań w zakresie ochrony osób i mienia przez firmy ochroniarskie. Organizację i działalność takich firm regulują przepisy prawa głównie ustawa o ochronie osób i mienia z 22 sierpnia 1997 roku. Firmy ochroniarskie mają ogromne znaczenie we współczesnym systemie bezpieczeństwa państwa i utrzymywania porządku publicznego. Zakres udziału firm ochroniarskich w zapewnieniu bezpieczeństwa zależy od ich rodzaju. Wyróżnić można takie, których działalność wymaga dodatkowych koncesji i zezwoleń w tym wydawanych przez komendanta wojewódzkiego Policji. Zgodnie z ustawą o ochronie osób i mienia istnieją obszary, obiekty i urzędnienia, które są ważne dla obronności, interesu gospodarczego kraju oraz bezpieczeństwa publicznego i podlegają obowiązkowej ochronie przez specjalistyczne uzbrojone formacje

ochronne lub odpowiednie zabezpieczenia techniczne. Do takich obszarów zaliczane są w szczególności zakłady, obiekty i urządzenia, które mają duże znaczenie dla funkcjonowania aglomeracji miejskich między innymi: elektrownie, ciepłownie, ujęcia wody pitnej, wodociągi, oczyszczalnie ścieków. Ponadto zakłady związane z produkcją lub magazynowaniem materiałów jądrowych, odpady promieniotwórcze, rurociągi paliwowe, linie energetyczne, zapory wodne itp.

Ustawa stanowi, że ochrona osób polega na działaniach mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa życia, zdrowia i nietykalności osobistej. Natomiast ochrona mienia to działania zapobiegające przestępstwom i wykroczeniom przeciwko mieniu, a także przeciwdziałających powstawaniu szkody wynikającej z tych zdarzeń oraz niedopuszczających do wstępu osób nieuprawnionych na chroniony teren. Ochrona osób i mienia realizowana jest w formie:

- bezpośredniej ochrony fizycznej- może być stała lub doraźna, polegająca na stałym dozorcze sygnałów przesyłanych, gromadzonych i przetwarzanych w elektronicznych urządzeniach i systemach alarmowych, oraz na konwojowaniu wartości pieniężnych i innych przedmiotów wartościowych lub niebezpiecznych
- zabezpieczenia technicznego- polegającego na montażu elektronicznych urządzeń i systemów alarmowych, sygnalizujących zagrożenie chronionych osób i mienia oraz eksploatacji, konserwacji i naprawach w miejscach ich zainstalowania oraz na montażu środków i urządzeń mechanicznego zabezpieczenia, ich eksploatacji, konserwacji, naprawach i awaryjnym otwieraniu w miejscach zainstalowania.

W realizacji zadań uczestniczą trzy rodzaje pracowników: osoby posiadające licencję pracownika ochrony fizycznej i licencję pracownika zabezpieczenia technicznego oraz pracownicy, którzy wykonują zadania bez posiadania licencji. Organem wydającym, cofającym, zawieszającym licencje jest komendant wojewódzki Policji. Licencję wydaje się na czas nieokreślony. Środki prawne, jakimi dysponują można podzielić na dwie grupy:

- podstawowe- legitymowanie w celu ustalenia tożsamości, ustalenie uprawnień do przebywania osób na terenie lub obiekcie chronionym, ujęcie osób stwarzających w sposób oczywisty bezpośrednie zagrożenie dla życia lub zdrowia, a także chronionego mienia w celu niezwłocznego oddania tych osób Policji, wezwanie do opuszczenia obszaru lub obiektu w przypadku stwierdzenia braku uprawnień bądź zakłócenia porządku

- pomocnicze- to środki przymusu bezpośredniego, które mogą być stosowane w wypadku zagrożenia dóbr powierzonych ochronie lub odparcia ataku na pracownika ochrony i tylko wobec osób uniemożliwiających wykonywanie zadań. Jest to uregulowane w ustawie. Środki te to: siła fizyczna w postaci chwytów obezwładniających oraz podobnych technik obrony, kajdanki, pałki obronne, psy obronne, paralizatory elektryczne, broń gazowa i ręczne miotacze gazu.

Nadzór nad specjalistycznymi uzbrojonymi formacjami ochrony sprawuje Komendant Główny Policji. Kontrola dotyczy zasad i sposób realizacji zadań w zakresie ochrony, sposobów używania środków przymusu bezpośredniego, broni palnej, a także posiadanych kwalifikacji.

Obecnie można zauważyć dużą liczbę form ochroniarskich, które w swej ofercie mają bardzo szeroki i różnorodny zakres usług. Zauważyć można coraz większą dbałość o ochronę dóbr materialnych, każdy obywatel może wynająć firmę ochroniarską do ochrony domu, mieszkania, wartości pieniężnych. Korzystanie z usług firm ochroniarskich stało się bardzo popularne i powszechne. Czynnikiem wpływającym na coraz większe zainteresowanie i rozwój firm ochrony osób i mienia jest brak możliwości zapewnienia obywatelom przez administrację państwową pełnej ochrony przed przestępcami. Firmy ochroniarskie zajmują się również utrzymywaniem porządku i bezpieczeństwa na terenach prowadzonej działalności na przykład w hipermarketach, obiektach sportowych, imprezach komercyjnych. Przejmowanie części zadań od Policji umożliwia większą koncentrację służb na innych obowiązkach.

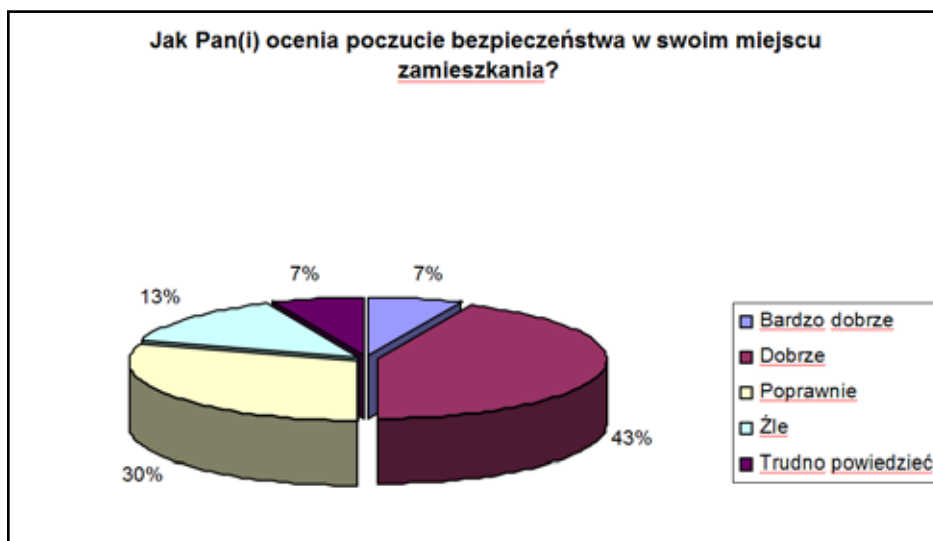
OCENA DZIAŁAŃ POLICJI PRZEZ SPOŁECZEŃSTWO

Publiczne bezpieczeństwo to pojęcie bardzo szerokie i jednocześnie trudne dla jednoznacznego zdefiniowania. Główną przyczyną takiego postrzegania jest dynamika życia społecznego, zmieniające się prawo, etyka, moralność, występowanie nowych niebezpieczeństw, a wszystkie wyżej wymienione elementy mają istotny wpływ na kształtowanie się bezpieczeństwa publicznego. Należy pamiętać, że bezpieczeństwo jest elementarną potrzebą każdego człowieka, a jej niezaspokojenie uniemożliwia realizację innych. Charakterystyczną cechą każdego społeczeństwa obywatelskiego jest współpraca z Policją w celu zapobiegania i zwalczania przestępczości. Prawidłowe relacje między Policją, a społeczeństwem stanowią istotną rolę w skutecznej realizacji ustawowych zadań Policji. W bardzo dużym stopniu efektywność Policji w działaniach prewencyjnych i wykrywaniu przestępstw zależy od zachowań oby-

wateli. Brak zaufania obywateli do organów ścigania może skutecznie utrudnić ich pracę.

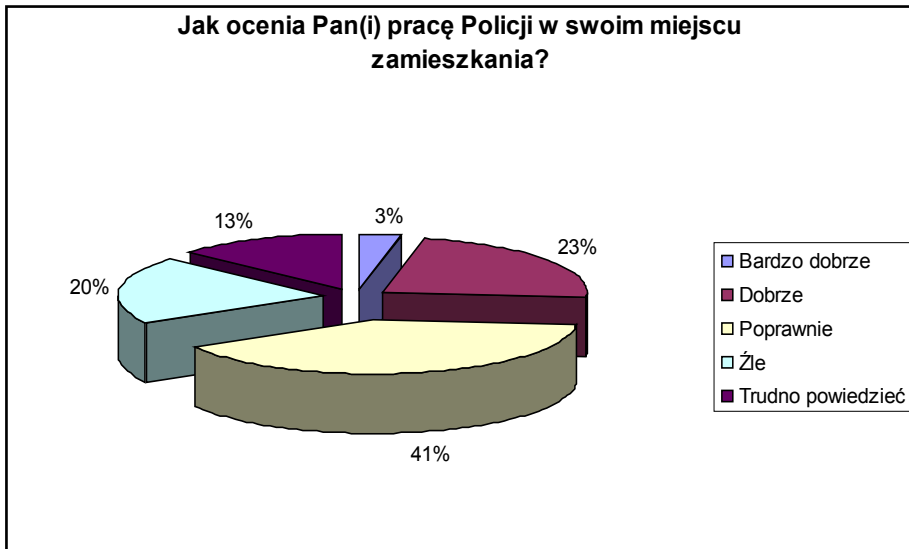
Podstawowym celem przeprowadzonego przez autora badania jest przedstawienie opinii społeczeństwa na temat jego poczucia bezpieczeństwa, ocena poziomu zaufania i sposobu działania Policji w Polsce. Metoda badawcza wykorzystana przez autora to ankieta, która została rozdana wśród respondentów przypadkowo wybranych i po upływie ustalonego czasu (zazwyczaj 15-20 minut) zwrócona. Technika rozdawanych ankiet umożliwia w krótkim czasie przeprowadzenie badania wśród wielu osób.

Badanie zostało przeprowadzone na 30 przypadkowych osobach (50% kobiet i 50% mężczyzn) w różnym wieku: od 18- 25 (30%), 25- 40 (33%), 41-50 (17%), powyżej 50 roku życia (20%). Posiadających wykształcenie zawodowe (17%), średnie (43%), wyższe (40%). Zamieszkałych na terenach wiejskich (13%), w małych miejscowościach (17%), miastach (27%) i aglomeracjach miejskich (43%). Ankiety otwierało pytanie dotyczące poczucia bezpieczeństwa w miejscu zamieszkania.

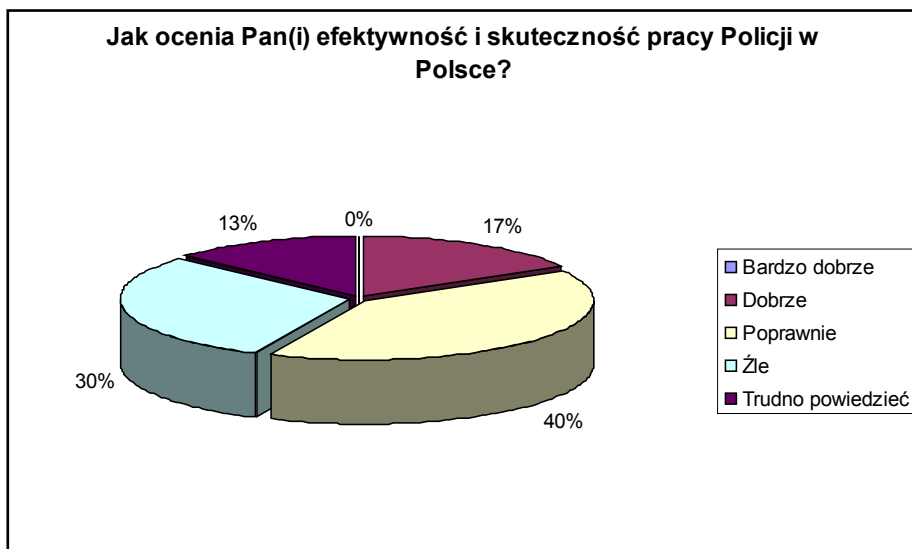
Rys. 1 Diagram kołowy do pytania nr 5 ankiety [Źródło: opracowanie własne]

Na poczucie bezpieczeństwa każdego obywatela składa się jego indywidualna ocena prawdopodobieństwa, że może zostać ofiara przestępstwa, jego zdolności obrony i szanse uniknięcia negatywnych skutków kryminogennych. W przeprowadzonym przez autora badaniu tylko 7% ankietowanych odpowiedziało, że czuje się bardzo bezpiecznie w swoim miejscu zamieszkania, podobna ilość (7%) nie potrafiła określić swojego zdania na ten temat. Natomiast większość (43%) odpowiedziało, że czuje się bezpiecznie, a 30%, że poprawnie.

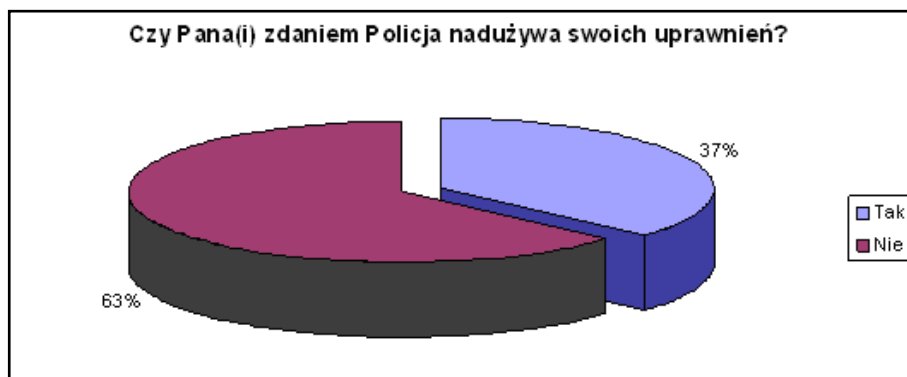
Rys. 2 Diagram kołowy do pytania nr 6 ankiety [Źródło: opracowanie własne]

Na to pytanie, aż 13% ankietowanych nie miało zdania, a jedynie 3% odpowiedziało, że bardzo dobrze ocenia pracę Policji w swoim miejscu zamieszkania. Jako poprawnie odpowiedziało 41%, dobrze 23%, a źle 20% ankietowanych. W związku z tym można stwierdzić, że większość obywateli ocenia poprawnie działania Policji w swoim otoczeniu.

Rys. 3 Diagram kołowy do pytania nr 7 ankiety [Źródło: opracowanie własne]

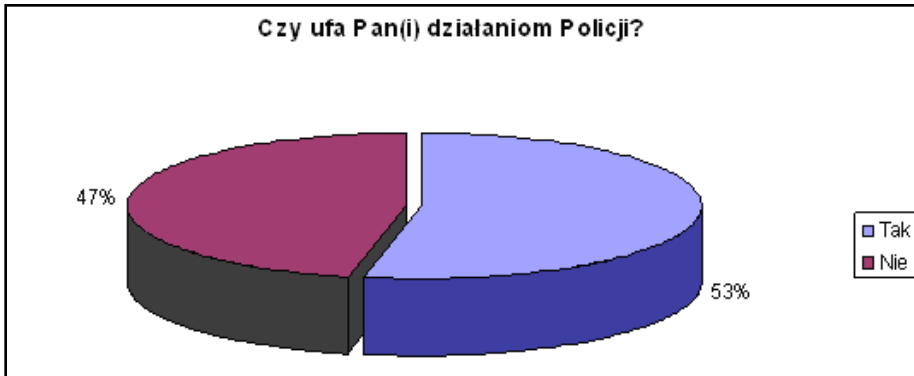
Przy tym pytaniu warto zwrócić uwagę na fakt, że żaden z ankietowanych nie wskazał oceny bardzo dobrej dla działań Policji w kategoriach skuteczności i efektywności. Podobnie jak w poprzednim pytaniu 13% nie miało zdania na ten temat. Należy zauważyć, że dwie wartości są bardzo do siebie zbliżone, 40% badanych odpowiedziało, że poprawnie ocenia skuteczność działań, a 30% że źle, można wywnioskować, że zdanie społeczeństwa w tej kwestii jest bardzo podzielone.

Rys. 4 Diagram kołowy do pytania nr 8 ankiety [Źródło: opracowanie własne]

W opinii publicznej często można się spotkać ze stwierdzeniem nadużywania przez funkcjonariuszy Policji swoich uprawnień. W przeprowadzonym przez autora badaniu 63% ankietowanych było zdania, że Policja nie nadużywa i nie przekracza swoich uprawnień, a pozostała część (37%) była odmiennego zdania.

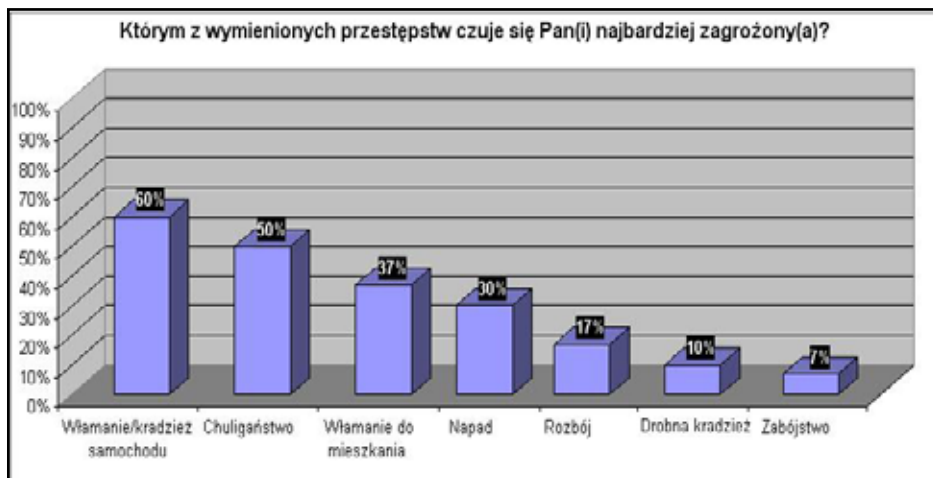
Rys. 5 Diagram kołowy do pytania nr 59ankiety [Źródło: opracowanie własne]

Dobra ocena pracy Policji wiąże się przede wszystkim z zaufaniem, które odzwierciedla wiarę w podejmowane działania. Na zaufanie na pewno ma również wpływ ocena pracy funkcjonariuszy pełniących służbę w okolicy naszego miejsca zamieszkania. Istnieje również związek pomiędzy zaufaniem, a obawą stania się ofiarą przestępstwa. W badaniu przeprowadzonym przez autora 53% respondentów odpowiedziało, że ufa działaniom Policji, a 47%, że nie. Wartości te są bardzo zbliżone i oscylują wokół 50% co może świadczyć o tym, iż społeczeństwo polskie jest bardzo podzielone w tej kwestii.

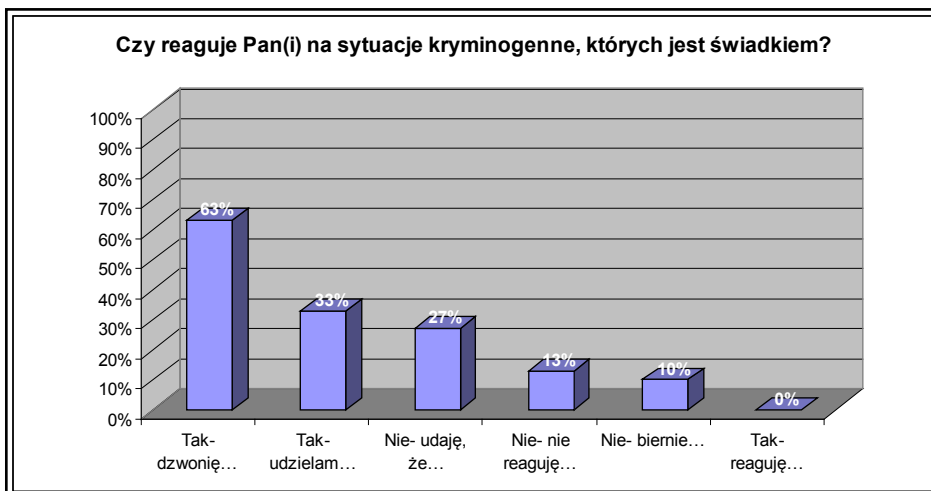
Rys. 6 Diagram kołowy do pytania nr 10 ankiety [Źródło: opracowanie własne]

Zdecydowana większość ankietowanych (77%) odpowiedziała „tak”, a tylko 23% nie odczuwa takiego zagrożenia. Można zauważyć, że pomimo rosnącego zaufania w stosunku do działań Policji zdecydowana większość obywateli obawia się o swoje zdrowie, życie i własne mienie.

Rys. 7 Wykres do pytania nr 11 ankiety [Źródło: opracowanie własne]

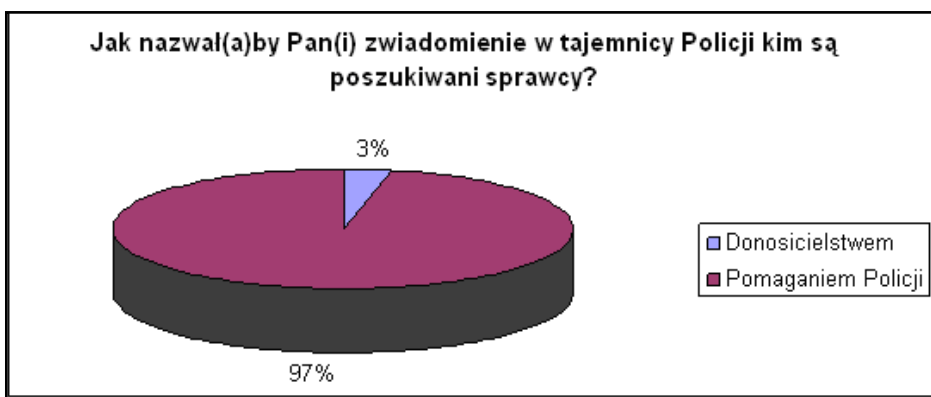
Wyniki nie sumują się do 100%- badani mogli wskazać więcej niż jedną odpowiedź. Przestępstwa, którym badani czują się najbardziej zagrożeni to włamanie/ kradzież samochodu (60%), na kolejnej pozycji jest chuligaństwo (50%), w pierwszej trójce znajduje się również włamanie do mieszkania (37%), ale już w zdecydowanie mniejszym procencie. W porównywaniu z tymi zdarzeniami, mniejsze zagrożenie odczuwane jest wobec takich zdarzeń jak napad (30%), rozbój (17%), drobna kradzież (10%) bądź zabójstwo (7%).

Rys. 8 Wykres do pytania nr 12 ankiety [Źródło: opracowanie własne]

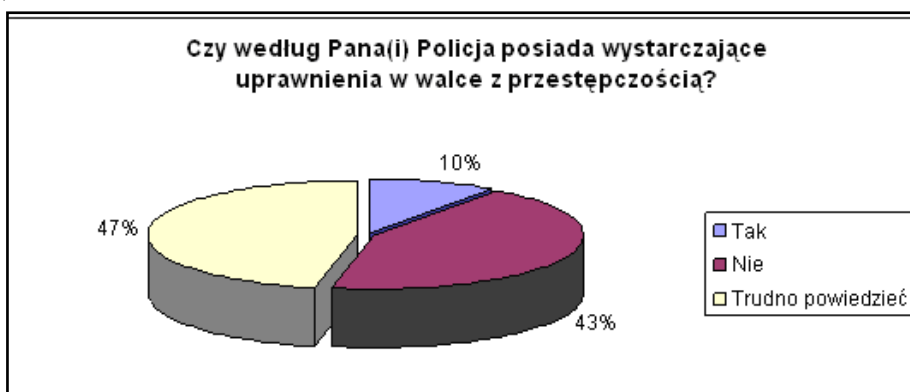
Wyniki nie sumują się do 100%- badani mogli wskazać więcej niż jedną odpowiedź.

W pytaniu tym ankietowani mogli zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź. Zdecydowana większość (63%) opowiedziała się za wykonaniem telefonu do odpowiednich służb. Popularną odpowiedzią było również bezpośrednie udzielenie pomocy (33%). Niestety wciąż w społeczeństwie istnieje duża obawa przed konsekwencjami ze strony sprawcy w przypadku bezpośredniej pomocy lub interwencji telefonicznej. Z tego względu prawie 27% badanych odpowiedziało, że udaje, że nie widzi, a 13% zaznaczyło wariant „nie-nie reaguje wcale”.

Rys. 9 Diagram kołowy do pytania nr 13 ankiety [Źródło: opracowanie własne]

Istnieje przekonanie, że polskie społeczeństwo niechętnie udziela pomocy Policji, wiąże się to z niechlubnym skojarzeniem z milicją. Pomoc milicji była źle postrzegana przez ogół. Jak pokazuje badanie obecnie bardzo dużo zmieniło się w tej kwestii. 97% badanych zawiadomienie w tajemnicy Policji kim są poszukiwani sprawcy nazwałaby pomaganie Policji, a tylko 3% donosicielstwem.

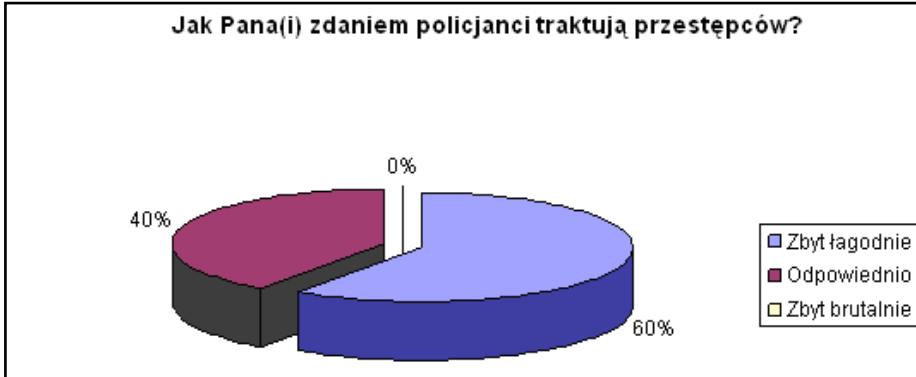
Rys. 10 Diagram kołowy do pytania nr 14 ankiety [Źródło: opracowanie własne]

Wśród osób pytaných o uprawnienia Policji niewielki odsetek (10%) uważa, że są one wystarczające. W gronie ankietowanych dominuje pogląd, że uprawnienia Policji są jednak zbyt ograniczone (43%), a spora liczba osób nie miała zdania na ten temat (47%). W związku z powyższym można wywnioskować, że wśród mieszkańców Polski istnieje przekonanie, że Policja cały czas nie posiada wystarczających instrumentów do skutecznej walki z przestępczością.

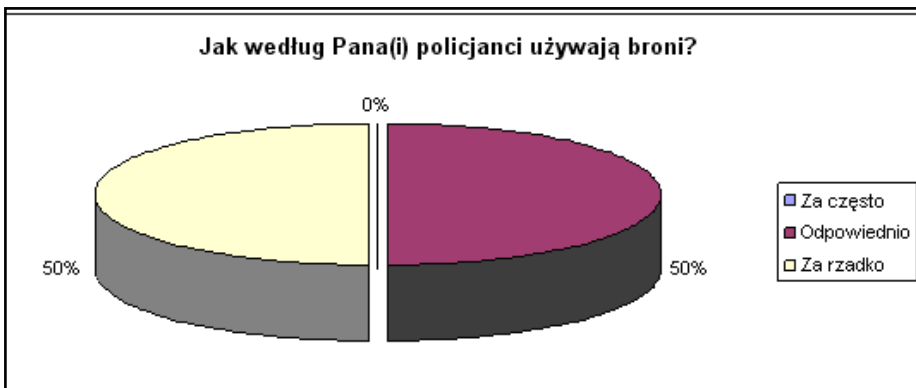
Rys. 11 Diagram kołowy do pytania nr 15 ankiety [Źródło: opracowanie własne]

Niepokojącym może być fakt wskazania przez większość badanych, że często zdarza się, iż polscy policjanci są bezradni wobec przestępców (66%). Jak można zauważyć na wykresie w przypadku odpowiedzi „rzadko” i „bardzo często” procent uzyskanych odpowiedzi jest taki sam i wynosi około 17%.

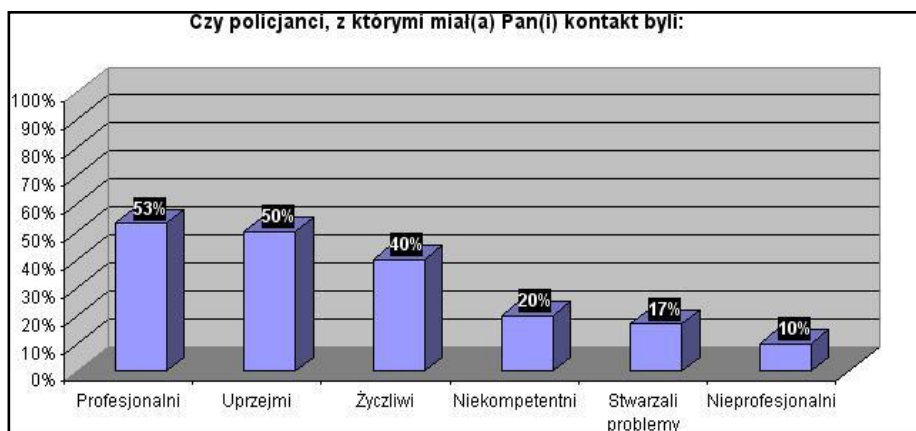
Rys. 12 Diagram kołowy do pytania nr 16 ankiety [Źródło: opracowanie własne]

Wśród ogółu Polaków dominuje opinia, że funkcjonariusze traktują zatrzymanych podejrzanych o dokonanie przestępstwa zbyt łagodnie (60%) lub odpowiednio (40%). Na podstawie uzyskanych odpowiedzi w pytaniu 16, można stwierdzić, iż pojedyncze sytuacje związane z brutalnym i nieodpowiednim traktowaniem zatrzymanych nagłośniane przez media, nie mają wpływu na ogólną opinię w tej kwestii. Żadna spośród ankietowanych osób nie odpowiedziała, że traktują ich zbyt brutalnie.

Rys. 13 Diagram kołowy do pytania nr 17 ankiety [Źródło: opracowanie własne]

Kwestia użycia broni palnej przez funkcjonariuszy Policji w Polsce od zawsze wzbudza wiele kontrowersji. Wiąże się to z wieloma restrykcyjnymi regulacjami prawnymi odnośnie posługiwania się bronią palną w porównaniu do innych krajów. Należy zwrócić uwagę na to, że żadna z ankietowanych osób nie odpowiedziała, że funkcjonariusze Policji używają broni za często, 50% stwierdziło, że wykorzystuje ją odpowiednio, a pozostałe 50% uważa, że za rzadko.

Rys. 14 Wykres do pytania nr 18 ankiety [Źródło: opracowanie własne]

Wyniki nie sumują się do 100%- badani mogli wskazać więcej niż jedną odpowiedź.

Spotkania z Policją zazwyczaj nie są związane z sytuacjami powszechnymi i wiążą się z emocjonalną reakcją na okoliczności kontaktu. Sprawia to, że wydarzenia te są silniej zapamiętywane. Zdecydowana większość badanych stwierdziła, że funkcjonariusze, z którymi miała kontakt byli profesjonalni (53%), uprzejmi (50%) i życzliwi (40%). Pozostałe odpowiedzi były wybierane rzadziej, 20% badanych uznało, że policjanci z którymi mieli styczność byli niekompetentni, a prawie 17% orzekło, że stwarzali problemy, natomiast 10% oświadczyło, że byli nieprofesjonalni. Wyniki tego pytania można uznać za zadowalające w związku z tym, iż znaczna część ankietowanych wskazała odpowiedzi pochlebne i dobrze oceniła postawy samych funkcjonariuszy reprezentujących bezpośrednio instytucję Policji.

Podsumowując, na podstawie uzyskanych wyników badania można stwierdzić, iż w miarę postępu i rozwoju obecnie społeczeństwo dobrze oce-

nia skuteczność i efektywność działań Policji. Większość obywateli postrzega Policję jako instytucję godną zaufania, zapewniającą i gwarantującą bezpieczeństwo w Polsce. Nie zmienia to jednak faktu, że pomimo rosnącego zaufania do prowadzonych przez Policję działań prawie 80% respondentów odczuwa obawę, że może stać się ofiarą przestępstwa. Może to wynikać nie tyle z nieprawidłowej pracy Policji co z niewystarczającej liczby funkcjonariuszy, brakujących środków finansowych jak i prawnych, które mają wpływ na ograniczenie kompetencji.

Należy zwrócić uwagę na zmianę w poglądach społeczeństwa dotyczącą jego współpracy z Policją. Zdecydowana większość mieszkańców deklaruje chęć udzielenia bezpośredniej pomocy lub wykonania telefonu do odpowiednich służb, aby te przy użyciu odpowiednich środków i instrumentów udzieliły pomocy w ramach swoich kompetencji. Pomimo tego cały czas pojawiają się głosy negatywnie oceniające funkcjonowanie, pracę i skuteczność Policji w kraju. Można postawić sobie pytanie czy Policja w Polsce działa tak nie skutecznie- źle, czy społeczeństwo nie ma wiedzy na temat faktycznych działań i jej osiągnięć?

Policja powinna znać ocenę społeczeństwa dotyczącą jej pracy i funkcjonowania oraz dbać o bieżące informowanie obywateli na ten temat. Poprzez gromadzenie i przetwarzanie takich informacji może dokonywać skutecznych i trafnych zmian w koncepcji swojego działania. Wysokie oceny oznaczają niejako akceptację społeczeństwa dla tej instytucji w Polsce. Policja bezustannie powinna podejmować czynności mające na celu polepszenie wzajemnej współpracy z obywatelami poprzez różnego rodzaju kampanie społeczne z udziałem funkcjonariuszy. Musi dokładać wszelkich starań aby przekonać do siebie opozycyjne grupy społeczne i zwiększyć ilość działań prewencyjnych, które ujawnią sytuacje potencjalnie konfliktowe w celu ich zniwelowania.

Trzeba pamiętać, że nawet najlepiej wyszkolone i przygotowane do walki z przestępczością oddziały Policji, w żadnym państwie, jak i w Polsce, nie są w stanie działać skutecznie i sprawnie bez pomocy i współpracy społeczeństwa obywatelskiego.

O pomoc tę jest o wiele łatwiej, gdy służby mundurowe darzone są zaufaniem, dzięki spełnianiu oczekiwań ludności. „(...) społeczeństwo oczekuje od administracji publicznej stabilności, rzetelności, skrupulatności i pewnej rutyny, która bywa też przejawem ugruntowanej praktyki i stałości działania.

Zasady te są również bliskie samym urzędnikom¹, w tym także funkcjonariuszom Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Administracji, której oddziaływanie jest we współczesnej cywilizacji wszechobecne².

ZAKOŃCZENIE

Praca traktuje o problematyce związanej z administrowaniem bezpieczeństwem publicznym oraz funkcjonowaniem Policji w strukturze administracji publicznej. Celem pracy było zaprezentowanie oceny społeczeństwa. Cel został osiągnięty poprzez przeprowadzenie ankiety oceniającej sposób postrzegania, skuteczność i efektywność działań Policji przez obywateli. Autor skoncentrował się na relacji Policja- obywatel w kategoriach zaufania, chęci wzajemnej współpracy oraz indywidualnego poczucia bezpieczeństwa.

Działanie i organizacja Policji jest bardzo ważnym elementem w aspekcie właściwego administrowania bezpieczeństwem, bez którego stabilne, funkcjonowanie państwa byłoby praktycznie niemożliwe. „(...) osoby zatrudnione w administracji (...) muszą cieszyć się nieposzlakowaną opinią – cecha ta wydaje się szczególnie istotna, gdyż na urzędnikach publicznych spoczywa w dużej mierze ciężar kształtowania zaufania obywateli do państwa, ciężar budowy jego autorytetu i powagi³”.

BIBLIOGRAFIA

Akty prawne:

1. Ustawa o Policji z dnia 6 kwietnia 1990 roku (Dz. U. nr 30, poz. 179 ze zm.).
2. Ustawa o gromadzeniu, przetwarzaniu i przekazywaniu informacji kryminalnych z dnia 6 lipca 2001 roku (Dz. U. nr 110, poz. 1189 ze zm.).
3. Ustawa o ochronie osób i mienia z dnia 22 sierpnia 1997 roku (Dz. U. Nr 114, poz. 740, z późn. zm.2).

---

1 J. Arcimowicz, *Wzór urzędnika w ustroju demokratycznym* [w:] *Administracja publiczna. Wyzwania w dobie integracji europejskiej*, (red. nauk.) J. Czaputowicz, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2008, s. 417.

2 Zimmermann J., *Prawo administracyjne*, Oficyna a Wolters Kluwer business, Warszawa 2008, s. 25–26.

3 Arcimowicz J., *op. cit.*, s. 406.

Książki (opracowania):

4. Arcimowicz J., *Wzór urzędnika w ustroju demokratycznym* [w:] *Administracja publiczna. Wyzwania w dobie integracji europejskiej*, (red. nauk.) J. Czaputowicz, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2008, ISBN 978-83-01-15595-7, s. 417.
5. Czapska Janina, Wójcikiewicz Józef, *Policja w społeczeństwie obywatelskim*, Kantor Wydawniczy ZAKAMYCZE, Kraków 1999.
6. Czerwiński Wiesław *Policja. Podstawowe przepisy prawne*, wydanie II, Wydawnictwo „Dom Organizatora”, Toruń 1998.
7. Herbut Robert *Administracja publiczna- modele, funkcje i struktura* (w:) *Administracja i polityka praca zbiorowa pod red J. Liszkiewskiego*. Szczytno 1996.
8. Izdebski Hubert., Kulesza Michał., *Administracja publiczna. Zagadnienia ogólne*, Wydawnictwo Liber, Warszawa 2000, s. 22.
9. Jakubowski Zenon *Milicja Obywatelska 1944-1948*, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa 1988.
10. Litwiński Robert *Korpus policji w II Rzeczypospolitej: służba i życie prywatne*, Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin 2007.
11. Mączyński Marek *Policja Państwowa w II Rzeczypospolitej*, Wydawnictwo Naukowe Księgarnia Akademicka, Kraków 1997.
12. Misiuk Andrzej *Administracja porządku i bezpieczeństwa publicznego. Zagadnienia prawno- ustrojowe*, Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2008.
13. Misiuk Andrzej *Historia Policji w Polsce od X wieku do współczesności*, Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2008.
14. Pieprzny Stanisław *Policja organizacja i funkcjonowanie*, Kantor Wydawniczy ZAKAMYCZE, Kraków 2003.
15. Szmulik B., Serafin S., Miaskowska K., *Zarys prawa administracyjnego*, Wydawnictwo C.H.Beck, Warszawa 2007.
16. Tokarczyk Roman Andrzej, *Zarys prawa Stanów Zjednoczonych Ameryki*, Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin 1997.
17. Zahorski Andrzej *Centralne instytucje policyjne w Polsce w dobie rozbiorów*, PWN, Warszawa 1959.
18. Zimmermann J., *Prawo administracyjne*, Oficyna a Wolters Kluwer business, Warszawa 2008, ISBN 978-83-7601-003-8, s. 25–26.

Prace zbiorowe:

19. Praca zbiorowa pod red. Adam Szymaniak, Wiesław Ciepela *Policja w Polsce, stan obecny i perspektywy*, tom II, wydawnictwo naukowe INPiD UAM, Poznań 2007.
20. Materiały poseminaryjne pod red. Aleksandra Babińskiego i Piotra Bogdalskiego, *Policja w strukturach administracji publicznej*, Wydział Wydawnictw i Poligrafii Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie, Szczytno 2005.
21. *Ochrona osób i mienia. Licencje, bezpieczeństwo imprez masowych*, red. Marek Enerlich, Janusz Wojtal, Marian Milewicz, Towarzystwo Naukowe Organizacji i Kierownictwa Stowarzyszenie Wyższej Użyteczności „Dom Organizatora”, Toruń 2003.

Czasopisma:

22. Wydział Analiz Biura- Gabinet KGP *Centralizacja a decentralizacja Modele organizacji sił policyjnych w wybranych państwach*, „Gazeta Policyjna” 2003, nr 48.
23. Bazan J. *Bundeskriminalamt* „Gazeta Policyjna” 2000 nr 37.